

nemq. complexa. & inter Picenum, atque Etruriam Umbria, & Umbriae adnexa Valeria. Exactis autem Gotthis expulso ipse, victorq. Narfes à Iustiniano Imperatore summæ rerum præpositus titulo Ducis Italiae sumpto, Italiam per hos prouinciarum præfectos pro suo arbitrio administrabat. Præter Ducem autem, & præfectos reliquæ sacræ erant dignitates, Pontifex Romanus, patriarcha Aquileiensis, archiepiscopus Rauennas, & Mediolanensis. Hos verò omnes Pontifex Rom. longè dignitatis fastigio superabat. Is à clero, populoq. Romano antiquo ritu ex ipsius Ecclesiæ Rom. sinu delectus ab Imperatore ex recenti, ad tollenda, quæ inciderant, comitiorum dissidia instituto, confirmabatur, deinde ab Ostiensi episcopo consecratus sedem suam apud Lateranensem D. Saluatoris basilicam Constantinianam habebat. atque in tantis Italiae calamitatibus in primis rectæ, & catholicæ fidei tuendæ, ac propagandæ, plebis Rom. inopiæ subleuandæ, & paci denique, atque concordia publicæ conseruandæ studebat. Ceterum Ecclesia Rom. à Petro Apostolo, vrbis episcopo instituta, atque eiusdem, & Pauli Apostoli sacrosancto sanguine consecrata, vt principatum omnium ecclesiarum obtinebat, sic maiores quoque opes, ac facultates habebat, præcipuè à Christianis principibus studio religionis, initio à Constantino facto, relictas. nam & pretiosis omnis generis argenteis, aureisq. donariis, & opimis agrorum, fundorumq. possessionibus erat instructa, quæ per omnes ferme Europæ, Africaeque prouincias dispersæ Romanæ Ecclesiæ, siue sanctorum Apostolorum patrimonia dicebantur; in Italia Patrimonium alpium Cottiarum, Tusciæ, Sabinense, Bruttia, & Lucaniæ, Calabria, & Sicilia. eaq. per præfectum, Rectorem Patrimonii appellatum, illuc à Pontifice missum gubernabantur. Ex quorum annuis vectigalibus Pontifex cum vetera vrbis templa reficiebat, atque in maiorem splendorem ornabat, tum frumenta publicè coemebat, atque in horrea publica ad necessarios vsus pauperum congregabat. Romani verò terrarum quondam victores, ac domini post sedem Imperii ex vrbe remotam, quantum libertatis adepti erant, tantum antiquæ dignitatis amiserant. Post autem vrbe sæpius à barbaris capta, direpta, atque incensa, vt opes infirmiores, sic spiritus humiliores nacti erant. in tantis tamen detrimentis vna ipsius Pontificis latè ecclesiis omnibus imperantis sede veterem splendorem nominis tuebantur. Nam cum vrbs siue religionis, siue negotiorum causa passim non solum à vicinis gentibus, sed etiam longinquis à nationibus adiretur, fiebat, vt haudquaquam antiquo excidisse imperio viderentur. Secundum ve-